

ปรัชญาของโครงการ Sustainable Farming Academy

ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษานั้น เป้าหมายสำคัญของการขับเคลื่อน คือ การทำให้เด็กรู้จักความพอเพียง ปลูกฝัง อบรม บ่มเพาะให้เด็กมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร สาระเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุล ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยม ความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนที่เข้ามาอย่างถาโถม การรู้ตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งในสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของโลก การบูรณาการเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความเชื่อมโยงในมิติต่างๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งความเป็นองค์รวมนี้จะเกิดขึ้นได้ ควรส่งเสริมเด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องมีสติในการเลือกรับข้อมูลต่างๆ ที่เข้ามา รู้จักเลือกรับและรู้จักต่อยอดองค์ความรู้ที่มีอยู่ หมั่นศึกษา เพิ่มพูนความรู้ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ไม่ก้าวกระโดด ในการเลือกรับข้อมูลนั้น ต้องรู้จักพิจารณารับอย่างเป็นขั้นเป็นตอน รู้จักแก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ประเมินความรู้และสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา จะได้รู้จัก และเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับสภาพ และผลจากการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ได้อย่างรอบคอบและระมัดระวัง

มาตรฐานการเรียนรู้ในการเรียนการสอนของแต่ละช่วงชั้นและแต่ละชั้นปี ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 เน้นให้เด็กพึ่งตนเองได้ หรือใช้ชีวิตพอเพียงระดับบุคคลและครอบครัว รู้คุณค่าของสิ่งของและทรัพยากร

กิจกรรมที่ไว้ใช้

1. ฟังคำบรรยาย เรื่อง ข้าว, ชาวนา, ควายไทย
2. เริ่มกิจกรรมหว่านข้าว ดำนา
3. เรียนการเตรียม - ให้อาหารควายไทย
4. ทำกิจกรรมอาบน้ำควายไทย

5. การถนอมอาหาร เช่น ไข่เค็ม ข้าวใหม่ข้าวโพด ข้าวโพดอบเนย

6. เกมสพื้นบ้าน เช่น ม้าก้านกล้วย เดินไม้ไฟ เดินกะลา ชักกะเย่อ วึ่งกระสอบ บั่นแบ่งโดว์ เป็นต้น

รายการที่ 5 และ 6 เลือกได้อย่างละ 1 รายการ

ช่วงชั้นที่ 2 ฝึกให้เด็กรู้จักประยุกต์ใช้หลักความปลอดภัย การดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรต่างๆ ทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และรวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ มาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนและเห็นคุณค่าของการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

กิจกรรมที่ไว้

1. ฟังคำบรรยาย เรื่อง ข้าว, ชาวนา, ควาย ไทย

2. เริ่มกิจกรรม หว่านข้าว ดำนา

3. ฟังคำบรรยาย เรื่องพืชสวนครัว พืชสมุนไพร ข้าวโพด

4. เริ่มกิจกรรม ปลูกพืชผักสวนครัว/ต้นพริก/ผักสลัด/ต้นอ่อนทานตะวัน

5. การเตรียมเครื่องดื่มจากพืช เช่น น้ำนมข้าวโพด น้ำมัลเบอร์รี่ สมุดตีผลไม้ในไร่

6. เกมสพื้นบ้าน เช่น ม้าก้านกล้วย เดินไม้ไฟ เดินกะลา ชักกะเย่อ วึ่งกระสอบ สานใบลาน เป็นต้น

รายการที่ 4, 5 และ 6 เลือกได้อย่างละ 1 รายการ

ช่วงชั้นที่ 3 ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน สามารถสำรวจและวิเคราะห์ ความพอเพียงในระดับต่างๆ และในมิติต่างๆ ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมในชุมชนใกล้ตัว เห็นคุณค่าของการใช้หลักพอเพียงในการจัดการชุมชน และในที่สุดแล้วสามารถนำหลักการพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้ในที่สุด

กิจกรรมในไร่

1. ฟังคำบรรยาย เรื่อง ข้าว, ชาวนา, ควายไทย พิธีการทำขวัญข้าว
 2. เริ่มกิจกรรม ไถนา คราดนา หว่านข้าว ดำนา
 3. ฟังคำบรรยาย เรื่องพืชสวนครัว พืชสมุนไพร ข้าวโพด
 4. เริ่มกิจกรรม ปลูกพืชผักสวนครัว/ข้าวโพด
 5. การเตรียมอาหารจากสมุนไพรในครัวเรือน เช่น ต้มยำ ผัดกะเพรา ส้มตำข้าวโพด ฯลฯ
 6. เกมสพื้นบ้าน เช่น ม้าก้านกล้วย เดินไม้ไผ่ เดินกะลา ชักกะเย่อ วึ่งกระสอบ การสานใบลาน เป็นต้น
- # รายการที่ 4, 5, 6 เลือกได้อย่างละ 1 รายการ

ช่วงชั้นที่ 4 เตรียมคนให้เป็นคนที่ดีต่อประเทศชาติสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้ ต้องเริ่มเข้าใจความพอเพียงระดับประเทศ และการพัฒนาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ หรือ การศึกษาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมสภาพปัญหาด้านสังคมเป็นอย่างไรแตกแยกหรือสามัคคี เป็นต้น

กิจกรรมในไร่

1. ฟังคำบรรยาย เรื่อง ข้าว, ชาวนา, ควายไทย พิธีการทำขวัญข้าว
2. เริ่มกิจกรรม ไถนา คราดนา หว่านข้าว ดำนา
3. ฟังคำบรรยาย เรื่องเกี่ยวกับการปลูกสร้างบ้านของคนไทยสมัยก่อน
4. ฟังคำบรรยาย เรื่องพืชสวนครัว พืชสมุนไพร ข้าวโพด และการจัดการขยะในไรให้เกิดประโยชน์
5. เรียนรู้การทำอาหารจากสมุนไพรในครัวเรือน เช่น ต้มยำ ผัดกะเพรา วอเตอร์เกตทอด ฯลฯ
6. การทำน้ำส้มควันไม้/การทำปุ๋ยหมัก/การทำน้ำ EM

7. เกมส์พื้นบ้าน เช่น ม้าก้านกล้วย เดินไม้ไผ่ เดินกะลา ชักกะเย่อ วึ่งกระสอบ ปิดตาตีหม้อ การสานใบลาน เป็นต้น

รายการที่ 5, 6, 7 เลือกได้อย่างละ 1 รายการ

ขณะนี้ ไร่วานิช มีความมุ่งหวังอยากเห็นเยาวชนไทย สานเครือข่าย ขยายความรู้ ควบคู่ประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญา และให้นักเรียนสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการสู่การเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระ และทุกระดับชั้นได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม ตลอดจนสามารถนำหลักปรัชญาฯ ไปใช้ในวิถีประจำวันเพื่อให้เกิดประโยชน์และความสุข

พภััสสรณ์ สมพรานนท์

ที่ปรึกษาโครงการ Sustainable Farming Academy ไร่วานิช